

Mensenrechtenraad steunt Goldstone

- Israël krijgt weinig steun in verzet tegen rapport jurist.
- Mensenrechtenschendingen in Gaza nu op agenda V-raad.

Van onze correspondent
Alex Burghoorn

JERUZALEM Het is Israël en zijn naaste bondgenoten vrijdag niet gelukt het ingrijpende Goldstone-rapport over de Gaza-oorlog binnen de burelen van de VN-Mensenrechtenraad in Genève te houden. De context waarin het Israëliisch-Palestijnse conflict zich afspeelt, dreigt zo drastisch te veranderen.

Naast de diplomatieke en militaire sporen waarlangs de strijd zich sinds 1948 afspeelt, krijgt ook het juridische spoor meer gestalte.

Slechts 6 van de 47 landen in de Mensenrechtenraad stemden tegen de resolutie die het Goldstone-rapport naar de hoogste regionen de VN-hiërarchie brengt. De Israëliische premier Benjamin Netanyahu had de laatste dagen intensief gebeld met 'bevriende landen', maar alleen de VS, **Nederland**, Italië, Hongarije, Slowakijë en Oekraïne brachten een tegenstem uit.

De resolutie kreeg de steun van 25 landen (China, Rusland, Brazilië en een trits islamitische en Afrikaanse landen). Nog eens 11 landen

onthielden zich van hun stem (waaronder België en Noorwegen), en 5 landen lieten de stemming helemaal aan zich voorbij gaan (zoals Frankrijk, Groot-Brittannië). Met name de verdeeldheid in Europa over hoe het conflict tegemoet moet worden getreden, was opvallend.

Het 574 pagina's tellende rapport beschuldigt Israël en Hamas ervan oorlogsmisdaden en mogelijk misdrijven tegen de menselijkheid te hebben begaan. De commissie onder leiding van de Zuid-Afrikaanse jurist Richard Goldstone dringt er bij de Verenigde Naties op aan dat niet zonder gevolgen te laten. Tijdens de 22-daagse oorlog

in december en januari kwamen meer dan 1.300 Palestijnen (merendeels burgers) en 13 Israëli's (merendeels soldaten) om.

Netanyahu had vooraf gezegd dat wat Israël betreft een vredesproces met de Palestijnen vrijwel is uitgesloten als de Mensenrechtenraad het 'vooringenomen' rapport bekrachtigde. Ook de Verenigde Staten wilden het speelveld voor het Goldstone-rapport klein houden, omdat zij met intensieve diplomatie het conflict willen beëindigen.

De kans is groot dat de Veiligheidsraad geen gehoor geeft aan Goldstones aanbevelingen. De raad zou erop moeten toezien dat

Israël en de Palestijnen het eigen optreden grondig onderzoeken. Als dat binnen zes maanden niet is gebeurd, moet de Veiligheidsraad het dossier doorverwijzen naar het Strafhof in Den Haag. Maar de VS hebben al gezegd dergelijke stappen te willen vetoën.

Toch zou daarmee de kous niet af zijn. Ook de Algemene Vergadering van de VN zal het rapport bespreken, en daar kan het lang blijven doorklinken. De prominente plek die het rapport zo krijgt, zal mensenrechtenorganisaties aanmoedigen Israëliische militairen en politici aangeklaagd te krijgen in landen waar een ruime wetgeving over universele jurisdictie bestaat.

De controverse rond het Gaza-rapport draait in de kern om het perspectief waarin de gebeurtenissen worden geplaatst. Israël denkt dat het een gerechtvaardigde, schone oorlog uit zelfverdediging heeft gevoerd om raketaanvallen van Hamas en andere milities in de Gazastrook tegen te gaan.

De Palestijnen zien het hevige offensief vooral als de overtreffende trap van het in hun ogen criminele bezettingsbeleid dat Israël sinds 1967 voert en dat al vele malen door VN-raden is veroordeeld als een overtreding van het internationaal recht. Het rapport van Goldstone sluit het dichtst aan op die laatste lezing van de gebeurtenissen.